

Il-Kummissjoni
Ewropea

GWIDA PRATTIKA DWAR L-ISTAZZJONAR

Ewropa Soċjali

KIF TIKKUNTATTJA LILL-UE

Personalment

Madwar l-Unjoni Ewropea kollha hemm mijiet ta' ċentri ta' informazzjoni tal-Europe Direct. Tista' ssib l-indirizz tal-eqreb ċentru għalik f'dan is-sit: https://europa.eu/european-union/contact_mt

Bit-telefown jew bil-posta elettronika

Europe Direct huwa servizz li jwieġeb il-mistoqsijiet tiegħek dwar l-Unjoni Ewropea. Tista' tikkuntattja dan is-servizz:

- bit-telefown bla ħlas: 00 800 6 7 8 9 10 11 (ċerti operaturi jafu jimponu ħlas għal dawn it-telefonati),
- fuq dan in-numru standard: +32 22999696, jew
- bil-posta elettronika permezz: https://europa.eu/european-union/contact_mt

KIF ISSIB TAGHRIF DWAR L-UE

Onlajn

L-informazzjoni dwar l-Unjoni Ewropea bil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE hija disponibbli fuq is-sit web Europa fuq: https://europa.eu/european-union/index_mt

Pubblikazzjonijiet tal-UE

Tista' tnizzel mill-internet jew tordna l-pubblikazzjonijiet tal-UE, li xi wħud minnhom huma bla ħlas u xi oħrajn bil-ħlas, minn: <https://publications.europa.eu/mt/publications>. Kopji multipli ta' publikazzjonijiet bla ħlas tista' tiksibhom billi tikkuntattja lil Europe Direct jew liċ-ċentru tal-informazzjoni lokali tiegħek (ara https://europa.eu/european-union/contact_mt).

Il-liġi tal-UE u dokumenti relatati

Għal aċċess għall-informazzjoni legali tal-UE, inkluż il-liġijiet kollha tal-UE mill-1952 'l hawn, fil-verżjonijiet lingwistiċi uffiċjali kollha, żur is-sit EUR-Lex hawnhekk: <http://eur-lex.europa.eu>

Dejta Miftuħa mill-UE

Il-portal tad-Dejta Miftuħa mill-UE (<http://data.europa.eu/euodp/mt>) jipprovdi aċċess għal settijiet tad-dejta mill-UE. Id-dejta tista' titnizzel mill-internet u tintuża mill-ġdid bla ħlas, kemm għal skopijiet kummerċjali kif ukoll mhux kummerċjali.

Il-manuskritt tlesta f'Settembru 2019

La l-Kummissjoni Ewropea u lanqas kwalunkwe persuna li tagħxi f'isem il-Kummissjoni ma hija responsabbli mill-użu li jista' jsir mit-tagħrif li ġej.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019

© L-Unjoni Ewropea, 2019

L-istampi © Shutterstock

L-użu mill-ġdid huwa awtorizzat kemm-il darba jissewma s-sors originali.

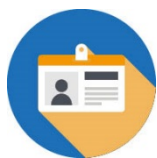
Il-politika tal-użu mill-ġdid tad-dokumenti tal-Kummissjoni Ewropea hija rregolata bid-Deċiżjoni 2011/833/UE (ĠU L 330, 14.12.2011, p. 39).

Għal kull użu jew riproduzzjoni ta' ritratti jew materjal ieħor li mhuwiex taħt id-drittijiet tal-awtur tal-UE, għandu jintalab permess direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet.

PDF ISBN 978-92-76-11704-9 doi: 10.2767/0649 KE-03-19-743-MT-N

1	INTRODUZZJONI	5
1.1	Għaliex neħtiguh dan id-dokument?	5
1.2	Ir-regoli mal-ewwel daqqa t'għajn.....	6
2	QABEL L-ISTAZZJONAR.....	7
2.1	Impriza meta tista' tippjana li tistazzjona ħaddiema fi Stat Membru ieħor?.....	7
2.2	Għandi bżonn nikkonforma ma' xi formalitajiet qabel ma nibda l-forniment tas-servizzi fi Stat Membru ieħor?	8
2.3	Jiena qed naħseb biex nistazzjona ħaddiema għal żmien qasir ħafna. Japplikaw l-istess regoli?	9
2.4	X'jiġri fir-rigward ta' "vjaġġi għal finijiet ta' negozju" fi Stat Membru ieħor? Ir-regoli dwar l-istazzjonar japplikaw għal kwalunkwe missjoni barra mill-pajjiż tal-ħaddiema?.....	10
2.5	Ċittadin ta' pajjiż terz jista' jiġi stazzjonat fi Stat Membru?	11
2.6	Id-dritt tal-Unjoni x'jipprevedi fir-rigward tat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg ta' ħaddiema stazzjonati?.....	11
2.7	Xi tfisser "remunerazzjoni" fil-kuntest tal-istazzjonar ta' ħaddiema?.....	12
2.8	Hemm termini u kundizzjonijiet speċifiċi tal-impjieg għall-ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzija?.....	13
2.9	Il-ftehimiet kollettivi fil-livell tal-impriza utenti (għalkemm mhumiex applikabbli b'mod universali) japplikaw ukoll għal ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzija?.....	14
2.10	L-aġenzija ta' xogħol temporanju kif għandha tkun taf it-termini u l-kundizzjonijiet ta' impjieg applikati fl-impriza utenti (essenzjalment meta jkunu stipulati fi ftehim kollettiv fil-livell tal-impriza)?	14
2.11	L-impriza utenti tista' tistazzjona fi SM ieħor ħaddiem temporanju stazzjonat permezz ta' aġenzija ("stazzjonar f'katina")?.....	14
2.12	Jiena beħsiebni nistazzjona ħaddiema għal perjodu twil ta' żmien. Liema regoli speċifiċi japplikaw għal stazzjonamenti fit-tul?	15
2.13	X'inhil notifika motivata?.....	16
2.14	Fejn nista' nsib informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg tal-ħaddiema stazzjonati?.....	16
2.15	L-Istati Membri huma obbligati jindikaw l-ammont ta' remunerazzjoni li huma intitolati għalih il-ħaddiema stazzjonati fit-territorju tagħhom?.....	16
2.16	Liema tip ta' ftehimiet kollettivi għandhom jitqiesu?.....	17
2.17	L-Istati Membri huma obbligati jipprovdu fuq is-sit web nazzjonali ufficjali uniku t-test ta' kwalunkwe ftehim kollettiv applikabbli għall-ħaddiema stazzjonati?.....	17
2.18	Impjegatur jista' jistazzjona ħaddiema li ġew irreklutati reċentement?	18
2.19	L-impjegatur, x'informazzjoni għandu jagħtih lill-ħaddiem qabel l-istazzjonar?	18

2.20	L-impjegatur għandu jhallas jew jirrimborża l-ispejjeż tal-ivvjaġġar għall-ħaddiema stazzjonati?	19
2.21	Liema termini u kundizzjonijiet ta' impjieg huma applikabbli għall-ħaddiema li jwettqu "vjaggi għal finijiet ta negozju"	19
3	MATUL L-ISTAZZJONAR.....	20
3.1	L-impjegatur tal-ħaddiema stazzjonati ġie avvicinat minn trade union biex jinvolvi ruħu f'negozjar kollettiv. Dan huwa konformi mad-dritt tal-Unjoni?	20
3.2	Kif jistgħu l-Istati Membri jidentifikaw stazzjonar mhux ġenwin?	20
3.3	F'każ ta' spezzjoni, liema dokumenti għandhom ikunu disponibbli?	21
3.4	L-ispetturi tax-xogħol tal-Istati Membri ospitanti jirrifjutaw li jqisu l-allowance tal-istazzjonar bħala parti mir-remunerazzjoni. Dan huwa korrett skont id-dritt tal-Unjoni?.....	22
3.5	L-impjegatur tiegħi jista' jnaqqas mis-salarju tiegħi l-kostijiet tal-allogg u tal-ikel?	24
3.6	L-Istat Membru ospitanti jista' jitlobni nikkonforma mad-dispożizzjonijiet ta' dak l-Istat Membru dwar ir-rimborż tan-nefqa fuq l-ivvjaġġar, l-ikel u l-allogg?	24
3.7	Fil-każ ta' katina ta' subkuntrattar, min għandu jinzamm responsabbli għall-konformità mar-rekwiżiti?.....	25
3.8	Huwa possibbli li tiġi stabbilita sistema ta' responsabilità ta' subkuntrattar għal sitwazzjonijiet transkonfinali biss?	25
3.9	L-impjegatur tiegħi mhuwiex qed iħallasni kif suppost. nista' nressaq ilment jew nibda proċedimenti ġudizzjarji fl-Istat Membru ospitanti?.....	25
3.10	Wara spezzjoni, giet imposta sanzjoni għolja. Dan huwa konformi mad-dritt tal-Unjoni?.....	26
4	WARA L-ISTAZZJONAR.....	27
4.1	Nista' nressaq ilment jew nibda proċedimenti ġudizzjarji kontra l-impjegatur tiegħi wara t-tmiem tal-istazzjonar? Għandi nagħmel dan fl-Istat Membru ospitanti jew fl-Istat Membru ta' domiciliju?.....	27
4.2	L-Istat Membru ospitanti jista' jitlob dokumenti li għandhom x'jaqsmu mal-istazzjonar wara t-tmiem tal-istazzjonar?	27

1 INTRODUZZJONI

Il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-istazzjonar tal-ħaddiema tiżgura l-protezzjoni ta' ħaddiema stazzjonati matul l-istazzjonar tagħhom fir-rigward tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi transkonfinali, billi tistabbilixxi dispożizzjonijiet obligatorji rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-protezzjoni tas-saħħa u s-sigurtà tal-ħaddiema li għandhom jiġu rrispettati. Sabiex jiġi żgurat l-eżerċitar ġust tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi u tittejjeb il-protezzjoni tal-ħaddiema, il-Kummissjoni Juncker nediet reviżjoni tad-Direttiva 96/71/KE dwar l-istazzjonar tal-ħaddiema, li ġiet adottata mill-koleġiżlaturi bħala d-Direttiva 2018/957/UE. Sabiex jiġi żgurat li r-regoli dwar l-istazzjonar jiġu applikati b'mod uniformi, il-koleġiżlaturi adottaw ukoll id-Direttiva 2014/67/UE dwar l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE.

Din ir-riforma tal-qafas legali għandha l-għan li tiżgura mobiltà ġusta tal-ħaddiema fis-suq intern. Għal dak il-għan, il-Kummissjoni Juncker ipproponiet ukoll li titwaqqaf l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (ELA), li ġiet stabbilita permezz tar-Regolament (UE) 2019/1149. L-ELA għandha l-kompitu li tappoġġja l-infurzar mill-awtoritajiet nazzjonali tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-

mobiltà tal-ħaddiema, inklużi r-regoli dwar l-istazzjonar tal-ħaddiema, li tiffaċilita l-aċċess għall-informazzjoni lill-individwi, lill-impjegaturi u lill-organizzazzjonijiet tas-sħab soċjali, li tagħmilha ta' medjatur għat-tilwim transkonfinali bejn l-amministrazzjonijiet nazzjonali u li tappoġġja l-kooperazzjoni tal-Istati Membri fil-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat.

1.1 GĦALIEX NEHTIĠUH DAN ID-DOKUMENT?

Dan id-dokument għandu l-għan li jgħin lill-ħaddiema, lill-impjegaturi u lill-awtoritajiet nazzjonali jifhmu r-regoli dwar l-istazzjonar tal-ħaddiema, kif dawn ġew riveduti bl-adozzjoni tad-Direttiva 2014/67/UE u d-Direttiva 2018/957/UE. Dan il-fehim huwa essenzjali biex ikun żgurat li l-ħaddiema jkunu konxji tad-drittijiet tagħhom u li r-regoli jkunu applikati b'mod korrett u konsistenti mill-awtoritajiet nazzjonali u mill-impjegaturi fl-UE kollha.

Jekk jogħġbok innota li l-miżuri nazzjonali li jittrasponu d-Direttiva 2018/957/UE jstgħu jibdedw japplikaw biss mit-30 ta' Lulju 2020.

Sabiex ikun aktar faċli li jiġi kkonsultat, id-dokument huwa organizzat billi jiċċara l-mistoqsijiet fl-ordni li normalment isiru: x'għandu jsir qabel l-istazzjonar tal-ħaddiema, matul l-istazzjonar u wara l-istazzjonar. Dan id-dokument huwa gwida prattika dwar l-istazzjonar. Ma jikkostitwixxi interpretazzjoni legali tad-dispożizzjonijiet tad-Direttivi.

1.2 IR-REGOLI MAL-EWWEL DAQQA T'GĦAJN

L-Artikoli 56 sa 62 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem "TFUE") jistipulaw il-libertà li jiġu pprovduti servizzi fl-Unjoni. L-Artikolu 57 jispeċifika li l-persuna li tipprovduti servizz tista', sabiex tagħmel dan, twettaq temporanjament l-attività tagħha fl-Istat Membru fejn jingħata s-servizz, bl-istess kundizzjonijiet li huma imposti minn dak l-Istat fuq iċ-ċittadini tiegħu stess. Il-libertà li jiġu pprovduti servizzi tinkludi d-dritt li fornitur tas-servizzi stabbilit fi Stat Membru jistazzjona ħaddiema fi Stat Membru ieħor b'mod temporanju sabiex jiġi pprovdut servizz.

Skont il-kazistika tal-Qorti, il-libertà li jiġu pprovduti servizzi tista' tiġi ristretta sabiex jintlaħaq għan leġittimu, bħall-protezzjoni tal-ħaddiema, dment li l-miżuri kkonċernati jkunu xierqa biex jiġi żgurat l-ilħuq ta' dak l-għan u ma jmorru lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex dan jintlaħaq.

Il-qafas leġiżlattiv tal-UE dwar l-istazzjonar ta' ħaddiema huwa magħmul minn atti differenti.

F'dak li għandu x'jaqsam mat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg tal-ħaddiema stazzjonati, hemm tliet Direttivi fis-seħħ (*minn hawn 'il quddiem "id-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema" meta ssir referenza għat-tliet Direttivi kollha*):

- ▶ Id-Direttiva 96/71/KE dwar l-istazzjonar ta' ħaddiema fil-qafas tal-prestazzjoni ta' servizzi;
- ▶ Id-Direttiva 2014/67/UE dwar l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE dwar l-istazzjonament ta' ħaddiema fil-qafas tal-prestazzjoni ta' servizzi u li temenda r-Regolament (UE) Nru 1024/2012 dwar il-kooperazzjoni amministrattiva permezz tas-Sistema ta' Informazzjoni tas-Suq Intern ("ir-Regolament tal-IMI"); u
- ▶ Id-Direttiva 2018/957/UE li temenda d-Direttiva 96/71/KE dwar l-istazzjonar ta' ħaddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi. Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva se jibdew japplikaw biss mit-30 ta' Lulju 2020. Sa dik id-data, id-Direttiva 96/71/KE tibqa' applikabbli fil-formulazzjoni oriġinali tagħha.

F'dak li għandu x'jaqsam mas-sigurtà soċjali, l-assigurabilità tal-ħaddiema stazzjonati (skont it-tifsira tad-Direttiva 96/71/KE) hija regolata mill-Artikoli 12, 13 u 16 tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 dwar il-koordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurtà soċjali u r-Regolament ta' implimentazzjoni tiegħu (KE) Nru 987/2009. Dawn ir-Regolamenti jipprovdu qafas legali li jiddetermina f'liema Stat Membru l-ħaddiem stazzjonat għandu jkun assigurat, kif ukoll kundizzjonijiet oħra li għandhom jiġu ssodisfati sabiex il-persuna tibqa' koperta mil-leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali tal-Istat Membru fejn normalment twettaq attività bħala persuna impjegata.

Id-Direttiva 2019/1152/UE dwar kundizzjonijiet ta' xogħol trasparenti u prevedibbli fl-Unjoni Ewropea li giet adottata reċentement tirrikjedi li kull ħaddiem ikun infurmat dwar l-aspetti essenzjali tar-relazzjoni tal-impjieg. Mill-1 ta' Awwissu 2022, din se tissostitwixxi l-obbligu li tiġi pprovduta informazzjoni skont id-Direttiva 91/533/KEE. L-Artikolu 6 tad-Direttiva 2019/1152/UE jirrikjedi li l-impjegaturi jipprovdu dik l-informazzjoni lill-ħaddiema li jintbagħtu fi Stat Membru ieħor qabel ma jtilqu, filwaqt li jispeċifika wkoll l-informazzjoni addizzjonali li għandha tiġi pprovduta lill-ħaddiema stazzjonati skont it-tifsira tad-Direttiva 96/71/KE (ara l-mistoqsija 2.19).

2 QABEL L-ISTAZZJONAR

2.1 IMPRIŻA META TISTA' TIPPJANA LI TISTAZZJONA ҒADDIEMA FI STAT MEMBRU IEҒOR?

L-istazzjonar tal-ғaddiema jseҒҒ fil-kuntest tal-forniment transkonfinali ta' servizzi. Huma biss l-impriżi stabbiliti legalment fi Stat Membru wieҒed (l-"Istat Membru ta' domicilju") li jistgҒu jużaw il-libertà li jipprovdu servizzi. Impriża tkun stabbilita meta twettaq attività ekonomika gҒal perjodu indefinit u permezz ta' infrastruttura stabbli minn fejn fil-fatt jitwettaq in-negożju tal-forniment tas-servizzi.

Fir-rigward tat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg, l-istazzjonar tal-ғaddiema huwa kopert mid-Direttiva 96/71/KE jekk iseҒҒ, fil-kuntest tal-forniment transkonfinali ta' servizzi u gҒal perjodu limitat, minn impriża li tkun tinsab f'waҒda mis-sitwazzjonijiet li gејјin:

- (a) tkun ikkonkludiet kuntratt ta' servizzi ma' parti li gҒaliha jkunu maҒsuba s-servizzi, li topera fi Stat Membru ieҒor ("l-Istat Membru ospitanti") (*minn hawn 'il quddiem "l-istazzjonar permezz ta' kuntratt ta' servizzi"*); jew
- (b) tkun tixtieq tistazzjona ғaddiem fi stabbiliment jew f'intrapriża li tkun il-proprjetà tal-istess grupp fit-territorju ta' Stat Membru ieҒor (*minn hawn 'il quddiem "l-istazzjonar intragrupp"*); jew
- (c) tkun impriża ta' impjeg temporanju jew aҒenzija ta' kollokament u tkun beҒsiebha tibgҒat ғaddiem f'impriża utenti stabbilita jew li topera fit-territorju ta' Stat Membru ieҒor (*minn hawn 'il quddiem "stazzjonar permezz ta' aҒenzija temporanja"*).

F'dawn il-każijiet kollha, l-impriża tista' tistazzjona ғaddiem skont id-Direttiva 96/71/KE jekk tkun teżisti relazzjoni ta' impjeg mal-ғaddiem matul il-perjodu kollu tal-istazzjonar biss.

2.2 GĦANDI B'ZONN NIKKONFORMA MA' XI FORMALITAJIET QABEL MA NIBDA L-FORNIMENT TAS-SERVIZZI FI STAT MEMBRU IEĦOR?

Iva. Għal finijiet ta' sigurtà soċjali, ir-Regolamenti 883/2004 u 987/2009 dwar il-kordinazzjoni ta' sistema ta' sigurtà soċjali jipprevedu formalitajiet fl-Istat Membru ta' domicilju: impriża li tistazzjona ħaddiem fi Stat Membru ieħor għandha tikkuntattja lill-istituzzjoni kompetenti fl-Istat li jstazzjona u fejn ikun possibbli dan għandu jsir qabel ma jseħħ l-istazzjonar. L-istituzzjoni kompetenti għandha tipprova lill-ħaddiem b'attestazzjoni A1, li tiċċertifika li l-ħaddiem jaqa', sa data speċifika, taħt ir-regoli speċjali għall-ħaddiema stazzjonati skont ir-Regolamenti 883/2004 u 987/2009. L-attestazzjoni għandha tindika wkoll, fejn ikun xieraq, skont liema kundizzjonijiet il-ħaddiem jaqa' taħt ir-regoli speċjali għall-ħaddiema stazzjonati. Ara wkoll il-Gwida Prattika dwar il-legiżlazzjoni applikabbli fl-UE, fiż-ŻEE u fl-Iżvizzera¹.

Sa fejn għandhom x'jaqsmu t-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg tal-ħaddiema stazzjonati, id-Direttiva 2014/67/UE tippermetti lill-Istat Membru ospitanti, iżda ma tobbligahx, jimponi aktar rekwiżiti amministrattivi u miżuri ta' kontroll, dment li dawn ikunu ġġustifikati u proporzjonati f'konformità mad-dritt tal-Unjoni.

Għalhekk, l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2014/67/UE jippermetti lill-Istat Membru ospitanti jirrikjedi b'mod partikolari l-miżuri amministrattivi li ġejjin **qabel l-istazzjonar**:

- ▶ obbligu li ssir dikjarazzjoni sempliċi lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti responsabbli sa mhux aktar tard mill-bidu tal-forniment tas-servizz li jkun fiha l-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jsiru kontrolli fattwali fuq il-post tax-xogħol, inklużi:
 - l-identità tal-fornitur tas-servizzi;
 - l-għadd antiċipat ta' ħaddiema stazzjonati identifikabbli b'mod ċar;
 - il-persuna ta' kollegament u l-persuna ta' kuntatt;
 - kemm mistenni jidm l-istazzjonar, it-tbassir tad-data tal-bidu u tat-tmiem tal-istazzjonar;
 - l-indirizz(i) tal-post tax-xogħol; u
 - n-natura tas-servizzi li jiġġustifikaw l-istazzjonar.
- ▶ obbligu li tinħatar persuna biex tikkoordina mal-awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru ospitanti;
- ▶ obbligu li tinħatar persuna ta' kuntatt li tista' taġixxi bħala rappreżentant li permezz tagħha s-sħab soċjali rilevanti jistgħu jfittxu li jinvolvu lill-fornitur tas-servizzi biex jidhol f'negozjar kollettiv fl-Istat Membru ospitanti.

Jekk jogħġbok innota li l-Istati Membri ospitanti huma intitolati li jstabilixxu rekwiżiti amministrattivi oħra dment li jkunu ġġustifikati u proporzjonati.

¹ Gwida Prattika dwar il-legiżlazzjoni applikabbli fl-Unjoni Ewropea (UE), fiż-Zona Ekonomika Ewropea (ŻEE) u fl-Iżvizzera, disponibbli hawn: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=mt>

FIL-PRATTIKA

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri stabbilixxew sistema elettronika għad-dikjarazzjoni minn qabel.

Biex tara liema minn dawn il-miżuri huma fis-seħħ fi Stati Membri differenti jekk jogħġbok ikkonsulta dan id-dokument² jew żur is-siti web nazzjonali uffiċjali uniċi li jistgħu jiġu aċċessati mill-paġni ta' L-Ewropa Tiegħek: https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/posted-workers/posting-staff-abroad/index_mt.htm

2.3 JIENA QED NAHSEB BIEK NISTAZZJONA HADDIEMA GĦAL ŻMIEN QASIR HAFNA. JAPPLIKAW L-ISTESS REGOLI?

F'dak li għandu x'jaqsam mat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg ta' haddiema stazzjonati, id-Direttiva 96/71/KE tapplika għall-istazzjonamenti kollha, irrispettivament mit-tul ta' żmien tagħhom. Madankollu, xi dispożizzjonijiet tad-Direttiva mhumieq applikabbli għal stazzjonar fuq perjodu ta' żmien qasir jew jippermettu lill-Istati Membri ospitanti biex ma japplikawx ir-regoli tagħhom għal stazzjonamenti fuq perjodu ta' żmien qasir.

L-ewwel nett, hemm eċċezzjoni obbligatorja fil-każijiet ta' assemblaġġ inizjali u/jew l-ewwel installazzjoni ta' oġġetti meta l-istazzjonar ma jaqbiż tmint ijiem. F'dawn il-każijiet, ir-regoli tad-Direttiva dwar it-tul minimu tal-leave annwali m'hallas u r-remunerazzjoni ma japplikawx (l-eċċezzjoni ma tikkonċernax is-settur tal-kostruzzjoni).

It-tieni, hemm l-għażliet għall-Istati Membri ospitanti

- ▶ li jiddeċiedu, wara li jikkonsultaw mas-sħab soċjali, li ma japplikawx ir-regoli dwar it-tul minimu tal-leave annwali m'hallas u r-remunerazzjoni meta t-tul tal-istazzjonar ma jaqbiż xahar fuq perjodu ta' referenza ta' sena;
- ▶ li jippermettu eċċezzjonijiet mir-regola dwar ir-remunerazzjoni li jsiru mill-ftehimiet kollettivi fir-rigward tal-istazzjonamenti permezz ta' kuntratt ta' servizzi jew stazzjonamenti intragrupp fejn it-tul tal-istazzjonar ma jaqbiż xahar. Innota li dan mhuwiex possibbli għal stazzjonar permezz ta' aġenzija temporanja.
- ▶ li ma japplikawx ir-regoli dwar it-tul minimu tal-leave annwali m'hallas u r-remunerazzjoni għar-raġuni li l-ammont ta' xogħol li għandu jsir mhuwiex sinifikanti. Innota li dan mhuwiex possibbli għal stazzjonar permezz ta' aġenzija temporanja.

Il-perjodi msemmija hawn fuq huma kkalkulati fuq perjodu ta' referenza ta' sena. Għall-fini ta' dawn il-kalkoli, għandu jitqies kwalunkwe perjodu preċedenti li matulu l-pożizzjoni tkun imtliet minn haddiem stazzjonat.

Innota li d-dispożizzjonijiet l-oħra kollha tad-Direttiva 96/71/KE jibqgħu applikabbli għall-haddiema kkonċernati.

Jekk jogħġbok innota li xi Stati Membri ospitanti eżentaw l-istazzjonamenti fuq perjodu ta' żmien qasir jew tipi oħra ta' stazzjonamenti minn ċerti obbligi li jimponu bħala miżura ta' kontroll nazzjonali skont l-Artikolu 9, b'mod partikolari mill-obbligu li ssir id-dikjarazzjoni qabel ma jseħħ l-istazzjonar.

² Link għall-Anness I tar-Rapport dwar l-Implimentazzjoni

DEROGI FIL-PRATTIKA

IL-BELĠJU

Qabel ma l-ħaddiema jiġu stazzjonati fil-Belġju, il-fornitur tas-servizzi transkonfinali għandu jagħmel dikjarazzjoni permezz tal-pjattaforma [Limoso](#).

Madankollu, xi attivitajiet huma eżentati mill-obbligu li ssir id-dikjarazzjoni, b'mod partikolari:

- ▶ ħaddiema fis-settur tat-trasport internazzjonali għall-passiġġieri u l-merkanzija (flief it-trasport intern);
- ▶ ħaddiema li jattendu laqgħat b'lista magħluqa ta' dawk li jattendu (negozjati strateġiċi, negozjati tal-kuntratti mal-klijenti, reviżjonijiet tal-prestazzjoni, eċċ.);
- ▶ tekniċi speċjalizzati meħtieġa biex iwettqu xogħol urġenti ta' manutenzjoni jew tiswija fuq magni jew tagħmir (għal inqas minn 5 ijiem fix-xahar).
- ▶ atleti: ħaddiema f'kumpaniji barranin jekk jivvjaġġaw għal kompetizzjoni sportiva internazzjonali.
- ▶ artisti li jkollhom reputazzjoni internazzjonali, jekk iż-żjara tagħhom ma taqbiżx il-21 jum kull tliet xhur.
- ▶ xjenzjati li jieħdu sehem fi programm xjentifiku f'università jew istitut xjentifiku ospitanti, dment li iż-żjara ma taqbiżx 3 xhur kull sena kalendarja.

Għar-regoli tas-sigurtà soċjali rigward l-istazzjonamenti fuq perjodu ta' żmien qasir, ara l-mistoqsija 2.4.

2.4 X'JIĠRI FIR-RIGWARD TA' "VJAĠĠI GĦAL FINIJET TA' NEGOZJU" FI STAT MEMBRU IEĦOR? IR-REGOLI DWAR L-ISTAZZJONAR JAPPLIKAW GĦAL KWALUNKWE MISSJONI BARRA MILL-PAJJIŻ TAL-ĦADDIEMA?

Ħaddiema li jintbagħtu temporanjament biex jaħdmu fi Stat Membru ieħor, iżda **li ma jipprovdux servizzi** hemmhekk, mhumiex ħaddiema stazzjonati. Pereżempju, dan huwa l-każ ta' ħaddiema li jwettqu vjaġġi għal finijiet ta' negozju (meta ma jiġi pprovdut l-ebda servizz), li jattendu konferenzi, laqgħat, fieri, jew ikunu qed isegwu taħriġ eċċ. Dawn il-ħaddiema mhumiex koperti mid-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema u għalhekk ir-rekwiżiti amministrattivi u l-miżuri ta' kontroll stabbiliti fl-Artikolu 9 tad-Direttiva 2014/67/UE ma japplikawx għalihom.

Jekk jogħġbok innota li, fir-rigward tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali, ir-Regolamenti (KE) Nru 883/2004 u 987/2009 jipprovdu li, għal kull attività transkonfinali relatata max-xogħol (inklużi l-“vjaġġi għal finijiet ta' negozju”) l-impjegatur, jew kwalunkwe persuna kkonċernata li taħdem għal rasha, għandhom l-obbligu li jinnotifikaw lill-Istat Membru (ta' domicilju) kompetenti, kull meta jkun possibbli bil-quddiem, u jiksbu dokument portabbli A1 (PD A1). Dak l-obbligu jkopri kwalunkwe attività ekonomika, anke jekk tkun għal żmien qasir biss. Dawn ir-Regolamenti lanqas ma jipprevedu xi eċċezzjonijiet fir-rigward ta' vjaġġi għal finijiet ta' negozju³.

3 Bħalissa fir-reviżjoni tar-regoli tal-UE dwar il-Koordinazzjoni tas-Sigurtà Soċjali qed jiġu diskussi l-formalitajiet dwar il-vjaġġi għal finijiet ta' negozju.

2.5 ĊITTADIN TA' PAJJIŻ TERZ JISTA' JIĠI STAZZJONAT FI STAT MEMBRU?

Iva. Jekk ċittadin ta' pajjiż terz ikun qed jirrisjedi u jaħdem legalment fi Stat Membru, lil dak il-ħaddiem l-impjegatur jista' jstazzjonah fi Stat Membru ieħor bl-istess kundizzjonijiet bħal ċittadin tal-Unjoni.

F'dak li għandu x'jaqsam mat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg, id-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema japplikaw bis-siġħ għal tali ħaddiema.

Il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja għamlitha ċara f'*Van der Elst* (C-43/93) li l-Istati Membri ospitanti mhumiex intitolati li jirrikjedu permess tax-xogħol għal ċittadini ta' pajjiżi terzi stazzjonati minn impriża stabbilita fi Stat Membru ieħor.

Fil-qasam tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali, iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi huma koperti mir-Regolament (UE) Nru 1231/2010, dment li jkunu qed jirrisjedu legalment (jgħixu u jaħdmu legalment) fit-territorju ta' Stat Membru u jkunu f'sitwazzjoni li ma tkunx limitata fl-aspetti kollha fi Stat Membru wieħed, u għalhekk ikunu jistgħu jitqiesu bħala stazzjonati skont ir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali bl-istess kundizzjonijiet bħaċ-ċittadini tal-UE.

2.6 ID-DRITT TAL-UNJONI X'JIPPREVEDI FIR-RIGWARD TAT-TERMINI U L-KUNDIZZJONIJIET TAL-IMPJIEG TA' ĦADDIEMA STAZZJONATI?

Id-Direttiva 96/71/KE kif emendata mid-Direttiva 2018/957/UE (applikabbli mit-30 ta' Lulju 2020), telenka t-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg tal-Istat Membru ospitanti li għandhom jingħataw lill-ħaddiema stazzjonati:

- (a) il-perjodi massimi ta' xogħol u perjodi minimi ta' mistrieħ;
- (b) it-tul minimu tal-leave annwali mħallas;
- (c) remunerazzjoni⁴, inkluż ir-rati tas-sahra; dan il-punt ma japplikax għal skemi ta' pensjoni okkupazzjonali tal-irtirar supplimentari;
- (d) il-kundizzjonijiet għall-forniment ta' ħaddiema, b'mod partikolari l-forniment ta' ħaddiema minn impriži tal-impjieg temporanju;
- (e) is-saħħa, is-sigurtà u l-iġjene fuq il-post tax-xogħol;
- (f) miżuri protettivi dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg ta' nisa tqal jew nisa li welldu reċentement, tat-tfal u taż-żgħażaġħ;
- (g) trattament indaqs bejn l-irġiel u n-nisa u dispożizzjonijiet oħra dwar in-nondiskriminazzjoni;
- (h) il-kundizzjonijiet tal-akkomodazzjoni tal-ħaddiema meta tiġi pprovduta mill-impjegatur lill-ħaddiema li jkunu l-bogħod mill-post tax-xogħol regolari tagħhom⁵;
- (i) allowances jew rimborż tan-nefqa biex jiġu koperti l-ispejjeż tal-ivvjaġġar, tal-ikel u tal-allogġ għall-ħaddiema li jkunu 'lbogħod minn darhom għal raġunijiet professjonali⁶.

Din il-lista hija eżawrjenti b'ecċezzjoni waħda biss: Stat Membru ospitanti jista', f'konformità mat-Trattat, u abbażi ta' trattament indaqs, jirrikjedi wkoll l-applikazzjoni tat-termini u l-kundizzjonijiet ta' impjieg dwar kwistjonijiet għajr dawk imsemmija hawn fuq **fil-każ ta' dispożizzjonijiet ta' ordni pubbliku**.

4 Mit-30 ta' Lulju 2020. Sa dik id-data, "rati minimi ta' ħlas".

5 Mit-30 ta' Lulju 2020.

6 Mit-30 ta' Lulju 2020.

Il-kunċett tad-dispożizzjonijiet ta' politika għandu jiġi interpretat b'mod strett. Dan jista' japplika biss għad-dispożizzjonijiet nazzjonali li l-konformità tagħhom tkun tqieset bħala kruċjali għall-protezzjoni tal-ordni politiku, soċjali jew ekonomiku fl-Istat Membru kkonċernat sabiex ikun meħtieġ li dawn jiġu rrispettati mill-persuni kollha preżenti fit-territorju nazzjonali ta' dak l-Istat Membru u r-relazzjonijiet legali kollha f'dak l-Istat.

Fl-aħħar nett, ta' min jinnota li d-Direttivi jelenkaw l-elementi tal-liġi tal-Istat Membru ospitanti li japplikaw għall-ħaddiema stazzjonati iżda li ma jarmonizzawx is-sustanza tagħhom. Huwa għalhekk f'idejn l-Istat Membru, pereżempju, biex jiddetermina l-livell u l-elementi kostitwenti tar-remunerazzjoni u biex jiddeċiedi jekk il-liġi nazzjonali għandhiex tirregola t-termini u l-kundizzjonijiet kollha tal-impjegat elenkati fl-Artikolu 3(1) u kif dan għandu jsir.

2.7 XI TFISSER "REMUNERAZZJONI" FIL-KUNTEST TAL-ISTAZZJONAR TA' ĦADDIEMA?

Id-Direttiva 2018/957/UE ma tiddefinixxix "remunerazzjoni"⁷. Madankollu, din tispeċifika li r-remunerazzjoni, f'dak li għandu x'jaqsam mal-ħaddiema stazzjonati, tinkludi "l-elementi kostitwenti kollha tar-remunerazzjoni magħmula obbligatorji permezz ta' dispożizzjonijiet leġislattivi (...) jew ftehimiet kollettivi li (...) [i]kun[u] g[ew] iddikjarat[i] universalment applikabbli".

Id-Direttiva 2018/957/UE tipprovdi li l-kunċett ta' remunerazzjoni jiġi ddeterminat fil-livell xieraq jiġifieri mil-liġi u/jew il-prattika nazzjonali tal-Istat Membru ospitanti. Għalhekk, id-Direttiva ma tippruvax tiddetermina l-kunċett ta' remunerazzjoni jew tiddefinixxi xi wieħed mill-elementi kostitwenti tagħha.

Ir-remunerazzjoni (bl-elementi differenti tagħha) ta' ħaddiem tal-Istat Membru ospitanti tista' tiġi stabbilita permezz ta' regoli ta' natura differenti: dispożizzjonijiet leġislattivi u oħrajn regolatorji, tipi differenti ta' ftehimiet kollettivi (nazzjonali, settorjali, lokali, fil-livell tal-impriza), u l-kuntratt individwali tal-impjegat maqbul bejn l-impjegatur u l-impjegat.

Għall-ħaddiema stazzjonati, l-elementi ta' remunerazzjoni li japplikaw b'mod obbligatorju għall-ħaddiema kollha fiż-żona ġeografika jew fis-settur ġeografiku biss għandhom jitqiesu bħala remunerazzjoni. Dawk l-elementi, li huma ddikjarati mil-liġi nazzjonali jew minn ftehimiet kollettivi li jsiru applikabbli b'mod universali jew li inkella japplikaw għall-ħaddiema lokali kollha fiż-żona ġeografika jew fis-settur ġeografiku kkonċernati, skont l-Artikolu 3(8) jitqiesu applikabbli b'mod obbligatorju.

Innota li hemm regoli speċifiċi għall-ħaddiema temporanji permezz ta' aġenzija, ara l-mistoqsija 2.8.

7 Jekk jogħġbok innota li l-kunċett ta' "remunerazzjoni" previst fid-Direttiva 2018/957/UE se jibda japplika biss mit-30 ta' Lulju 2020. Sa dik id-data, il-ħaddiema stazzjonati huma intitolati għal "rati minimi ta' ħlas" kif previst fid-Direttiva 96/71/KE.

FIL-PRATTIKA

Il-ħaddiema stazzjonati ngħataw biss ir-"rati minimi ta' ħlas", skont id-Direttiva 96/71/KE.

Permezz tad-Direttiva 2018/957/UE, il-ħaddiema stazzjonati huma intitolati għall-elementi kollha ta' remunerazzjoni li jsiru obligatorji skont il-liġi jew permezz ta' ftehim kollettiv li jsir applikabbli b'mod universali jew li inkella japplika skont l-Artikolu 3(8), tkun xi tkun id-denominazzjoni tagħhom.

Pereżempju, fl-Awstrija, fis-settur tal-kostruzzjoni, dan jinkludi rati ta' sahra, allowance għal xogħol billejl, allowance għal xogħol nhar ta' Ħadd, jew fil-festi pubbliċi, remunerazzjoni waqt btala, allowance supplimentari għal btala, bonus ta' tmiem is-sena u l-bonus tat-13-il xahar. Il-bonusijiet għal xogħol iebses, tqil jew perikoluż ikunu applikabbli għall-ħaddiema stazzjonati, dment li dawn jissodisfaw il-kundizzjonijiet biex jibbenefikaw minnhom.

2.8 HEMM TERMINI U KUNDIZZJONIJIET SPECIFIĊI GĦALL-IMPJIEG GĦALL-ĦADDIEMA TEMPORANJI STAZZJONATI PERMEZZ TA' AĠENZJA?

Iva. Id-Direttiva 2018/957/UE tistabbilixxi regoli speċifiċi għall-ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzja. L-impjegatur (l-aġenzja temporanja) għandu jggarantixxi lill-ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzja t-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg li japplikaw skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/104/KE dwar xogħol temporanju permezz ta' aġenzja, jiġifieri, fil-principju, mill-inqas dawk li jkunu japplikaw li kieku ġew irreklutati direttament mill-impriza utenti biex jokkupaw l-istess impjieg.

L-Istati Membri jistgħu jirrikjedu wkoll li, minbarra d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2008/104/KE, il-ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzja jibbenefikaw minn kwalunkwe terminu u kundizzjoni aktar favorevoli li japplikaw għall-ħaddiema temporanji permezz ta' aġenzja fil-livell nazzjonali.

FIL-PRATTIKA

Il-kollokament ta' ħaddiema minn aġenzija ta' xogħol jew ta' kollokament temporanju stabbilita fi Stat Membru li mhuwiex l-Istat Membru tal-impriża utenti huwa forma speċifika ta' stazzjonar.

F'Rush Portuguesa, il-Qorti ddecidiet li impriża involuta fid-disponibbiltà tal-ħaddiema, għalkemm fornitur tas-servizzi skont it-tifsira tat-Trattat, twettaq attivitajiet li huma speċifikament maħsuba biex jippermettu lill-ħaddiema jiksbu aċċess għas-suq tax-xogħol tal-Istat Membru ospitanti.

Din ir-rabta speċjali mas-suq tax-xogħol tal-Istat Membru ospitanti tiġġustifika li l-ħaddiema li jiġu stazzjonati permezz ta' aġenziji ta' xogħol temporanju jibbenefikaw mill-prinċipju ta' trattament indaqs.

2.9 IL-FTEHIMIET KOLLETTIVI FIL-LIVELL TAL-IMPRIŻA UTENTI (GĦALKEMM MHUMIEX APPLIKABBLI B'MOD UNIVERSALI) JAPPLIKAW UKOLL GĦAL ĦADDIEMA TEMPORANJI STAZZJONATI PERMEZZ TA' AĠENZIJA?

Iva, għall-kuntrarju ta' tipi oħra ta' ħaddiema stazzjonati, it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg ta' ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzija mhumiex limitati għal dawk stabbiliti mil-liġi jew minn ftehimiet kollettivi applikabbli b'mod universali. Jekk ikun hemm ftehim kollettiv fil-livell tal-impriża utenti, dan għandu jiġi applikat għall-ħaddiema nazzjonali temporanji permezz ta' aġenzija bis-saħħa tad-Direttiva 2008/104/KE dwar xogħol temporanju permezz ta' aġenzija – dment li l-Istat Membru ospitanti japplika alternattiva waħda jew diversi alternattivi għal din ir-regola previsti f'dik id-Direttiva - u għal ħaddiema temporanji stazzjonati permezz ta' aġenzija skont id-Direttiva 2018/957/UE.

2.10 L-AĠENZIJA TA' XOGĦOL TEMPORANJU KIF GĦANDHA TKUN TAF IT-TERMINI U L-KUNDIZZJONIJIET TA' IMPJIEG APPLIKATI FL-IMPRIŻA UTENTI (ESSENZJALMENT META JKUNU STIPULATI FI FTEHIM KOLLETTIV FIL-LIVELL TAL-IMPRIŻA)?

L-impriża utenti hija obbligata li tinforma lill-aġenzija temporanja dwar it-termini u l-kundizzjonijiet ta' impjieg li tapplika fir-rigward tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u r-remunerazzjoni.

2.11 L-IMPRIŻA UTENTI TISTA' TISTAZZJONA FI SM IEĦOR ĦADDIEM TEMPORANJU STAZZJONAT PERMEZZ TA' AĠENZIJA (“STAZZJONAR F'KATINA”)?

Fir-rigward tat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg, meta ħaddiem li jkun għe stazzjonat minn aġenzija temporanja f'impriża utenti jintbagħat mill-impriża utenti fi Stat Membru ieħor, il-ħaddiem jitqies li għe stazzjonat mill-aġenzija temporanja li magħha l-ħaddiem għandu r-relazzjoni tal-impjieg.

L-aġenzija temporanja għandha għalhekk tikkonforma mad-dispożizzjonijiet kollha tad-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema, inklużi r-rekwiżiti amministrattivi u l-miżuri ta' kontroll rilevanti kollha.

Sabiex l-aġenzija temporanja tkun tista' tikkonforma mal-obbligi msemmija hawn fuq, l-impriża utenti għandha tinforma fi żmien xieraq lill-aġenzija temporanja qabel ma l-ħaddiem temporanju stazzjonat permezz ta' aġenzija jibda jwettaq kompiti fi Stat Membru ieħor.

FIL-PRATTIKA

Aġenzija ta' xogħol temporanju stabbilita fl-Istat Membru A baġtet haddiem f'impriza utenti fl-Istat Membru B. Xahar wara, l-impriza utenti tistazzjona lill-istess haddiem fl-Istat Membru C fil-kuntest ta' kuntratt ta' servizzi.

F'tali każ, l-awtoritajiet tal-Istat Membru C għandhom iqisu li hija l-aġenzija temporanja stabbilita fl-Istat Membru A li wettqet l-istazzjonar. L-aġenzija ta' xogħol temporanju hija responsabbli għall-konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet xierqa tal-impjieg, iżda wkoll pereżempju li tagħmel id-dikjarazzjoni qabel l-impjieg.

F'tali każ, il-haddiem huwa intitolat għat-termini u l-kundizzjonijiet l-aktar favorevoli tal-impjieg tat-tnejn li huma, jiġifieri:

- ▶ jew it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg applikabbli fl-impriza utenti fl-Istat Membru B;
- ▶ jew it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg applikabbli fl-Istat Membru C.

Għar-regoli tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali dwar sitwazzjonijiet fejn il-haddiema jiġu rreklutati fi Stat Membru biex jiġu stazzjonati fi Stat Membru ieħor; haddiema stazzjonati biex jaħdmu f'diversi imprizi; u sitwazzjonijiet fejn ir-regoli tas-sigurtà soċjali dwar l-istazzjonar ma jistgħux jiġu applikati jekk jogħġbok ara l-punti 5, 6, u 7 tal-Gwida Prattika dwar il-legiżlazzjoni applikabbli fl-UE, fiż-ŻEE u fl-Iżvizzera⁸.

2.12 JIENA BEHSIEBNI NISTAZZJONA HADDIEMA GĦAL PERJODU TWIL TA' ŻMIEN. LIEMA REGOLI SPECIFIČI JAPPLIKAW GĦAL STAZZJONAMENTI FIT-TUL?

Fil-każ ta' stazzjonamenti fit-tul, ir-rabta bejn is-suq tax-xogħol tal-Istat Membru ospitanti u l-haddiema stazzjonati f'dak l-Istat Membru hija msaħħa mid-Direttiva (UE) 2018/957/UE, tipprovdi għall-applikazzjoni tat-termini u l-kundizzjonijiet kollha tal-impjieg applikabbli b'mod **obbligatorju tal-Istat Membru ospitanti** ladarba t-tul attwali tal-istazzjonar jaqbeż it-12-il xahar (jew 18-il xahar wara **notifika motivata** mill-impjegatur)⁹.

Jeżistu 2 eċċezzjonijiet għal din ir-regola msemmija hawn fuq: il-proċeduri u l-kundizzjonijiet tal-konklużjoni u t-tmim tal-kuntratt tal-impjieg tal-Istat Membru ospitanti u r-regoli dwar skemi supplimentari ta' pensjoni okkupazzjonali ma japplikawx għal haddiema stazzjonati fuq perjodu twil ta' żmien skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti.

Fil-qasam tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali, ir-Regolamenti (KE) Nru 883/2004 u 987/2009 ma jagħmlu l-ebda distinzjoni skont kemm idum il-perjodu tal-istazzjonar. Madankollu, jekk it-tul antiċipat tax-xogħol jew tal-attività fl-Istat Membru riċeventi jaqbeż l-24 xahar, biex il-persuna kkonċernata tibqa' koperta mil-legiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali tal-Istat Membru emittenti, jenħtieġ li jintlaħaq ftehim fuq estensjoni skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (KE) Nru 883/2004. Jekk ma jsirx ftehim b'hal dan skont l-Artikolu 16 biex tigi estiża l-applikazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-Istat li jistazzjona, hekk kif jintemm il-perjodu ta' stazzjonament, issir applikabbli l-legiżlazzjoni tal-Istat Membru fejn il-persuna qiegħda tabilhaqq taħdem. Għal aktar informazzjoni, jekk jogħġbok irreferi għall-punt 12 tal-Gwida Prattika dwar il-legiżlazzjoni applikabbli fl-UE, fiż-ŻEE u fl-Iżvizzera¹⁰.

8 <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=mt>

9 Applikabbli mit-30 ta' Lulju 2020.

10 <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=mt>

2.13 X'INHI NOTIFIKA MOTIVATA?

Id-Direttiva 2018/957/UE¹¹ tipprovdi li l-Istati Membri għandhom jestendu l-perjodu ta' 12-il xahar għal 18-il xahar meta l-fornitur tas-servizzi jippreżenta notifika motivata.

Jekk jogħġbok innota li l-estensjoni ma tistax tkun soġġetta għal proċedura ta' awtorizzazzjoni (hija "notifika", mhux "talba"), iżda l-Istati Membri jistgħu jirrikjedu li l-fornituri tas-servizzi jagħtu raġunijiet għall-estensjoni.

2.14 FEJN NISTA' NSIB INFORMAZZJONI DWAR IT-TERMINI U L-KUNDIZZJONIJIET TAL-IMPJIEG TAL-ĦADDIEMA STAZZJONATI?

L-Istati Membri ospitanti għandhom l-obbligu skotn l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2014/67/UE li joħolqu u jzommu aġġornat sit web nazzjonali uniku li jkun fih l-informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg applikabbli għall-ħaddiema stazzjonati fit-territorju tagħhom. Din l-informazzjoni għandha ssir disponibbli b'mod ġenerali mingħajr ħlas, b'mod ċar, trasparenti, komprensiv u faċilment aċċessibbli mill-bogħod u b'mezzi elettronici u f'formati u bi qbil mal-istandards tal-aċċessibbiltà tal-web li jiżguraw aċċess għall-persuni b'diżabilità. Is-sit web għandu jinkludi, fejn ikun possibbli, links għal siti web eżistenti u punti oħra ta' kuntatt, b'mod partikolari s-sħab soċjali rilevanti.

Ta' min jinnota li d-Direttiva 2018/957/UE¹² tipprovdi li meta l-informazzjoni fuq is-sit web nazzjonali uniku ma tindikax liema termini u kundizzjonijiet tal-impjieg għandhom jiġu applikati, dik iċ-ċirkostanza għandha titqies fid-determinazzjoni tal-penali fil-każ ta' ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont id-Direttiva.

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, l-impriża li jkun beħsiebha twettaq l-istazzjonar ikollha punt ta' kuntatt fl-Istat Membru ospitanti: l-impriża li magħha jkun ġie ffirmat (jew li se jiġi ffirmat) il-kuntratt tas-servizzi, l-impriża tal-istess grupp stabbilita fl-Istat Membru ta' domicilju jew l-impriża utenti. Dan jista' jkun l-ewwel sors ta' informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg applikabbli matul l-istazzjonar.

Jekk jogħġbok innota li l-impriża utenti għandha l-obbligu li tinforma lill-aġenzija temporanja dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg li tapplika fir-rigward tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u r-remunerazzjoni.

2.15 L-ISTATI MEMBRI HUMA OBBLIGATI JINDIKAW L-AMMONT TA' REMUNERAZZJONI LI HUMA INTITOLATI GĦALIH IL-ĦADDIEMA STAZZJONATI FIT-TERRITORJU TAGĦHOM?

Le, skont id-Direttiva 2014/67/UE, l-Istat Membru ospitanti m'għandux l-obbligu li jipprovdi r-remunerazzjoni attwali li għandha titħallas. L-Istati Membri għandhom l-obbligu li jipprovdu l-informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg, inklużi l-elementi kostitwenti tar-remunerazzjoni li għandhom jiġu applikati għall-ħaddiema stazzjonati fit-territorju tagħhom. Iżda tibqa' r-responsabbiltà tal-impjegatur li jstabbilixxi f'kull każ individwali l-ammont li bih għandu jitħallas ħaddiem stazzjonat, abbażi ta' din l-informazzjoni.

¹¹ Applikabbli mit-30 ta' Lulju 2020.

¹² Applikabbli mit-30 ta' Lulju 2020.

2.16 LIEMA TIP TA' FTEHIMIET KOLLETTIVI GĦANDHOM JITQIESU?

Hemm żewġ kategoriji ta' ftehimiet kollettivi tal-Istat Membru ospitanti li għandhom jiġu applikati għall-ħaddiema stazzjonati:

- ▶ dawk li saru applikabbli b'mod universali mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti;
- ▶ dawk li huma applikabbli b'mod ġenerali għall-imprizi simili kollha taż-żona ġeografika, tal-professjoni jew tas-settur ikkonċernat jew li ġew konklużi mill-aktar sħab soċjali rappreżentattivi fil-livell nazzjonali u li huma applikati fit-territorju nazzjonali kollu.

Din l-aħħar kategorija ta' ftehimiet kollettivi hija applikabbli biss sal-punt li l-applikazzjoni tagħhom għall-imprizi li jstazzjonaw tiżgura trattament indaqs iddefinit kif ġej:

- ▶ l-imprizi nazzjonali f'pożizzjoni simili huma soġġetti, fil-post inkwistjoni jew fis-settur ikkonċernat, għall-istess obbligi bħall-imprizi transkonfinali;
- ▶ l-imprizi nazzjonali huma meħtieġa jissodisfaw tali obbligi bl-istess effetti bħall-imprizi transkonfinali.

Huwa f'idejn l-Istat Membru ospitanti li jidentifika liema ftehimiet kollettivi jikkonformaw mal-kriterji msemmija hawn fuq. Kif imsemmi fil-mistoqsija 2.14, l-Istati Membri għandhom jipubblikaw l-informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg applikabbli għall-ħaddiema stazzjonati fuq is-sit web nazzjonali ufficjali uniku, inklużi dawk li jirriżultaw minn ftehimiet kollettivi li jsiru applikabbli b'mod universali mill-awtoritajiet nazzjonali jew għaliex ikunu konformi mal-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq.

Innota li hemm regoli speċifiċi għall-ħaddiema temporanji permezz ta' aġenzija, jekk jogħġbok ara l-mistoqsija 2.8.

2.17 L-ISTATI MEMBRI HUMA OBBLIGATI JIPPROVDU FUQ IS-SIT WEB NAZZJONALI UFFIĈJALI UNIKU T-TEST TA' KWALUNKWE FTEHIM KOLLETTIV APPLIKABBLI GĦALL-ĦADDIEMA STAZZJONATI?

L-Istati Membri għandhom l-obbligu jipprovdur l-informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg li għandhom jiġu applikati għall-ħaddiema stazzjonati fit-territorju tagħhom, u għalhekk jinkludu kwalunkwe ftehim kollettiv li jissodisfa l-kundizzjonijiet li għandhom jiġu applikati għall-ħaddiema stazzjonati (ara l-mistoqsija 2.14).

Fir-rigward tal-ftehimiet kollettivi, id-Direttiva 2014/67/UE¹³ tispeċifika li l-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli b'mod ġenerali fuq is-sit web nazzjonali ufficjali uniku informazzjoni dwar:

1. liema ftehimiet kollettivi huma applikabbli u
2. għal min huma applikabbli, u
3. liema termini u kundizzjonijiet tal-impjeg għandhom jiġu applikati mill-fornituri tas-servizzi minn Stati Membri oħra, inkluż fejn possibbli, links għal siti web eżistenti u punti oħra ta' kuntatt, b'mod partikolari s-sħab soċjali rilevanti.

M'hemm l-ebda obbligu esplicitu li t-test tal-ftehimiet kollettivi jkun disponibbli fuq is-sit web nazzjonali uniku, jew bis-sħiħ jew bħala sommarju. Iżda s-sit web nazzjonali uniku għandu jippermetti lill-fornituri tas-servizzi transkonfinali jidentifikaw faċilment liema ftehimiet kollettivi huma applikabbli fil-każ tagħhom. L-informazzjoni pprovduta għandha tkopri wkoll l-elementi kostitwenti tar-remunerazzjoni, il-metodu għall-kalkolu tagħha, u fejn rilevanti, il-kriterji ta' kwalifikazzjoni għall-klassifikazzjoni fil-kategoriji differenti tal-pagi.

¹³ Applicable from 30 July 2020.

Xi Stati Membri jmorru lil hinn minn dak li huwa meħtieġ mid-Direttiva 2014/67/UE u jipprovdu t-test tal-ftehimiet kollettivi tradott f'diversi lingwi u/jew miġbur fil-qosor għal aċċess aktar faċli għad-dispożizzjonijiet rilevanti.

2.18 IMPJEGATUR JISTA' JISTAZZJONA HADDIEMA LI ĠEW IRREKLUTATI REĊENTEMENT?

Fir-rigward tat-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjieg, id-Direttiva 96/71/KE tirrikjedi li jkun hemm relazzjoni ta' impjieg matul il-perjodu kollu ta' stazzjonar bejn il-ħaddiem stazzjonat u l-impjegatur li jkun qed iwettaq l-istazzjonar. Għalhekk, id-Direttiva tapplika għall-ħaddiema stazzjonati anke meta r-relazzjoni ta' impjieg ma kinitx stabbilita ċertu żmien qabel l-istazzjonar, dment li l-kuntratt ta' impjieg ikun jeżisti mill-bidu sa tmiem l-istazzjonar.

Fir-rigward tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali, skont ir-Regolamenti 883/2004 u 987/2009 persuna rreklutata bil-ħsieb li tiġi stazzjonata fi Stat Membru ieħor se titqies bħala li għadha affiljata mas-sigurtà soċjali tal-Istat Membru li fih huwa stabbilit l-impjegatur biss jekk, immedjatament qabel il-bidu tal-impjieg tagħha, il-persuna kkonċernata tkun diġà soġġetta għal-leġislazzjoni ta' dak l-Istat Membru. Fil-prattika, il-Kummissjoni Amministrattiva għall-koordinazzjoni tas-sistemi tas-sigurtà soċjali tqis li ħaddiem jissodisfa tali rekwiżit jekk dan ikun ilu affiljat mal-leġislazzjoni tal-Istat Membru emittenti għal mill-inqas xahar qabel il-bidu tal-istazzjonar. Ara d-Deciżjoni A2 tal-Kummissjoni Amministrattiva¹⁴.

2.19 L-IMPJEGATUR, X'INFORMAZZJONI GĦANDU JAGĦTIH LILL-HADDIEM QABEL L-ISTAZZJONAR?

Skont id-dritt tal-Unjoni, id-Direttiva (UE) 2019/1152 li ġiet adottata reċentement dwar kundizzjonijiet tax-xogħol trasparenti u prevedibbli tirrikjedi li l-impjegaturi li jkun beħsiebhom jistazzjonaw ħaddiema fi Stat Membru ieħor, jagħtuhom bil-miktub, qabel it-tluq tagħhom, informazzjoni dwar¹⁵:

- ▶ il-pajjiż jew il-pajjiżi li fihom għandu jitwettaq ix-xogħol barra l-pajjiż;
- ▶ it-tul antiċipat tax-xogħol barra l-pajjiż;
- ▶ il-munita li għandha tintuża għall-ħlas tar-remunerazzjoni;
- ▶ fejn applikabbli, il-benefiċċji fi flus kontanti jew in natura relatati mal-assenjamenti tax-xogħol;
- ▶ informazzjoni dwar jekk hijiex prevista r-ripatrijazzjoni u, jekk iva, il-kundizzjonijiet li jirregolaw ir-ripatrijazzjoni tal-ħaddiem.
- ▶ ir-remunerazzjoni li l-ħaddiem huwa intitolat għaliha skont il-liġi applikabbli tal-Istat Membru ospitanti;
- ▶ fejn applikabbli, kwalunkwe allowance speċifika għall-istazzjonar u kwalunkwe arrangament biex jiġi rimborżat l-infiq fuq il-vjaġġi, l-ikel u l-allogġ;
- ▶ il-link għas-sit web nazzjonali ufficjali uniku żviluppat mill-Istat Membru ospitanti (ara l-mistoqsija 2.14).

Din l-informazzjoni hija obligatorja għall-ħaddiema kollha stazzjonati għal perjodu konsekuttiv ta' aktar minn erba' ġimgħat. L-Istati Membri jistgħu jestendu r-rekwiżiti ta' informazzjoni għall-ħaddiema stazzjonati għal perjodu iqsar.

14 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0424%2802%29>

15 Id-drittijiet u l-obbligi stabbiliti f'din id-Direttiva għandhom japplikaw għal kull relazzjoni tax-xogħol sal-1 ta' Awwissu 2022. Madankollu, impjegatur għandu jipprovdi l-informazzjoni msemmija fuq talba ta' ħaddiem li jkun diġà impjegat f'dik id-data biss.

Dan l-obbligu jeżisti flimkien mar-rekwiżit li l-ħaddiema jkunu infurmati dwar l-aspetti essenzjali tar-relazzjoni ta' impjeg tagħhom, inkluża l-identità tal-istituzzjonijiet tas-sigurtà soċjali li jirċievu l-kontribuzzjonijiet soċjali, kif stipulat fl-Artikolu 4 tad-Direttiva dwar kundizzjonijiet ta' xogħol trasparenti u prevedibbli.

2.20 L-IMPJEGATUR GĦANDU JĦALLAS JEW JIRRIMBORŻA L-ISPEJJEŻ TAL-IVVJAĠĠAR GĦALL-ĦADDIEMA STAZZJONATI?

L-istazzjonar tal-ħaddiema jsir fuq l-inizjattiva u fl-interess tal-impjegatur. Għalhekk huwa logiku li l-impjegatur jappoġġja l-kostijiet addizzjonali marbuta mal-ispostament mill-post tax-xogħol tas-soltu fl-Istat Membru ta' domicilju għall-post tax-xogħol fl-Istat Membru ospitanti.

Id-Direttiva 2018/957/UE introduċiet dispożizzjoni li permezz tagħha l-impjegatur għandu jirrimborża lill-ħaddiem stazzjonat l-infiq fuq l-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali applikabbli għar-relazzjoni tal-impjeg, li b'mod ġenerali hija l-liġi u/jew il-prattika tal-Istat Membru ta' domicilju.

Għandu jiġi nnotat li l-ammonti li jitħallsu mill-impjegatur (jew ir-rimborzi li jsiru) rigward l-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ mhumiex parti mir-remunerazzjoni. Għalhekk ma jitqisux meta jitqabblu l-ammonti li fil-fatt jitħallsu lill-ħaddiem u l-ammonti dovuti skont il-liġi tal-Istat Membru ospitanti: dawn jitħallsu jew jiġu rimborżati flimkien mar-remunerazzjoni (ara l-mistoqsija 3.5).

Innota li, kif imsemmi fil-mistoqsija 2.19, il-ħaddiema għandhom ikunu informati dwar kwalunkwe arrangament għar-rimborż tal-infiq fuq l-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ.

2.21 LIEMA TERMINI U KUNDIZZJONIJIET TA' IMPJIEG HUMA APPLIKABBLI GĦALL-ĦADDIEMA LI JWETTQU "VJAĠĠI GĦAL FINIJIET TA' NEGOZZJU"

It-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg tal-ħaddiema li ma jaqgħux taħt il-kunċett ta' ħaddiem stazzjonat mhumiex regolati mid-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema.

Ħaddiema li jwettqu attivitajiet fl-Istat Membru ospitanti iżda li ma jikkwalifikawx bħala ħaddiema stazzjonati jistgħu jkunu f'sitwazzjonijiet differenti ħafna u huwa impossibbli li wieħed jiġġeneralizza t-termini u l-kundizzjonijiet tal-impjeg applikabbli għalihom: l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ospitanti se jkollhom iwettqu valutazzjoni każ b'każ u jiddeciedu abbażi tal-elementi fattwali kollha ta' kull każ.

Il-leġiżlazzjoni applikabbli se jkollha tiġi determinata skont ir-Regolament dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi kuntrattwali (*Ruma I*). Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-prinċipju tal-libertà tal-għażla tal-liġi applikabbli, iżda jispeċifika li madankollu, tali għażla tal-liġi ma jstax ikollha r-riżultat li ċċaħħad lill-impjegat mill-protezzjoni mogħtija lil minn dispożizzjonijiet li ma jistgħux jiġu derogati bi ftehim skont il-liġi, li kieku kienet tkun applikabbli fin-nuqqas tal-għażla. Jekk ma tkun saret l-ebda għażla dwar il-liġi applikabbli għall-kuntratt tal-impjeg, se tkun applikabbli l-liġi tal-pajjiż li fih jew, fin-nuqqas ta' dan, li minnu l-impjegat normalment iwettaq ix-xogħol tiegħu fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt. Il-pajjiż li fih normalment jitwettaq ix-xogħol m'għandux jitqies li nbidel jekk il-ħaddiem jiġi impjegat temporanjament f'pajjiż ieħor.

Madankollu għandu jiġi nnotat li, fejn ikun stabbilit li impriża qed toħloq, b'mod mhux xieraq jew frawdolenti, l-impresjoni li s-sitwazzjoni ta' ħaddiem taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema, l-Istat Membru fejn jitwettaq ix-xogħol għandu jiżgura li l-ħaddiem jibbenefika mil-liġi u l-prattika nazzjonali rilevanti u **fi kwalunkwe każ ma jkunx soġġett għal kundizzjonijiet anqas favorevoli minn dawk applikabbli għal ħaddiema stazzjonati.**

3 MATUL L-ISTAZZJONAR

3.1 L-IMPJEGATUR TAL-ĦADDIEMA STAZZJONATI ĠIE AVVIĊINAT MINN TRADE UNION BIEX JINVOLVI RUĦU F'NEGOZZAR KOLLETTIV. DAN HUWA KONFORMI MAD-DRITT TAL-UNJONI?

Il-fornitur tas-servizzi jista' jiġi avviċinat mit-trade unions tal-Istat Membru ospitanti sabiex jinvolvi ruġu f'negozjar kollettiv, pereżempju, dwar ir-remunerazzjoni li għandha tingħata lill-ħaddiema stazzjonati. Dan huwa tipikament il-każ fl-Iżvezja u d-Danimarka.

Jekk jogħġbok innota li d-Direttiva 2014/67/UE tippermetti lill-Istat Membru ospitanti jirrikjedi li tinħatar persuna ta' kuntatt li permezz tagħha s-sħab soċjali rilevanti jistgħu jfittxu li jinvolvu lill-fornitur tas-servizzi biex jidhol f'negozjar kollettiv fl-Istat Membru ospitanti.

Mingħajr preġudizzju għall-awtonomija tas-sħab soċjali, il-paragrafi (1) u (1a) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/71/KE kif emendata mid-Direttiva 2018/957/UE jibqgħu applikabbli f'tali sitwazzjoni u n-negozjar kollettiv għandu jikkonċerna l-punti msemmija f'dawn id-dispożizzjonijiet.

3.2 KIF JISTGĦU L-ISTATI MEMBRI JIDENTIFIKAW STAZZJONAR MHUX ĠENWIN?

Sabiex jiġi vverifikat jekk ħaddiem jikkwalifikax bħala ħaddiem stazzjonat, l-Istati Membri għandhom jagħmlu valutazzjoni ġenerali, billi jqisu l-elementi kollha fattwali. Pereżempju, sabiex jiġi determinat jekk imprima twettaqx ġenwinament **attivitajiet sostanzjali** fl-Istat Membru li minnu jsir l-istazzjonar, skont l-Artikolu 4(2) tad-Direttiva 2014/67/UE, l-Istati Membri jistgħu jqisu, b'mod partikolari:

- ▶ il-post fejn l-impriza għandha l-uffiċċju u l-amministrazzjoni rreġistrati tagħha, tuża l-ispazju għall-uffiċċji, tħallas it-taxxi u l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, eċċ.
- ▶ il-post fejn jiġu rreklutati l-ħaddiema stazzjonati u li minnu jiġu stazzjonati;
- ▶ il-post fejn l-impriza twettaq l-attività ta' negozju sostanzjali tagħha u fejn timpjega persunal amministrattiv;
- ▶ l-għadd ta' kuntratti eżegwiti u/jew id-daqs tal-fatturat realizzati fl-Istat Membru ta' stabbiliment, filwaqt li titqies is-sitwazzjoni speċifika ta', *inter alia*, imprizi li għadhom kif ġew stabbiliti u tal-SMEs.

Sabiex tiġi evalwata n-**natura temporanja** tal-attività mwettqa mill-ħaddiem stazzjonati, skont l-Artikolu 4(3) tad-Direttiva 2014/67/UE, l-Istati Membri jistgħu jivvalutaw, b'mod partikolari:

- ▶ jekk ix-xogħol jitwettaqx għal perjodu limitat ta' żmien fi Stat Membru ospitanti;
- ▶ jekk l-istazzjonar iseħx fi Stat Membru differenti mill-pajjiż fejn il-ħaddiem normalment iwettaq ix-xogħol tiegħu jew tagħha;
- ▶ jekk il-ħaddiem stazzjonat jirritornax jew jekk huwiex mistenni li jerga' jibda x-xogħol fl-Istat Membru ta' domicilju;
- ▶ jekk l-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ jew l-akkomodazzjoni jiġux ipprovduti jew rimborżati mill-impjegatur li jistazzjona lill-ħaddiem u, jekk dan ikun il-każ, kif jiġi pprovdut jew il-metodu tar-rimborż;
- ▶ kwalunkwe perjodu preċedenti li matulu l-pożizzjoni kienet imtliet mill-istess ħaddiem jew minn ħaddiem ieħor stazzjonat.

Skont l-Artikolu 4 tad-Direttiva 2014/67/UE, dawk l-elementi huma fatturi indikattivi fil-valutazzjoni ġenerali u għalhekk m'għandhomx jitqiesu waħedhom.

3.3 F'KAŻ TA' SPEZZJONI, LIEMA DOKUMENTI GĦANDHOM IKUNU DISPONIBBLI?

Id-Direttiva 2014/67/UE tippermetti lill-Istat Membru ospitanti jimponi:

- ▶ obbligu li jinżammu jew isiru disponibbli u/jew li jinżammu kopji, f'forma stampata jew elettronika, tal-kuntratt tal-impjieg, ir-riċevuti tal-paga, l-iskedi bil-ħinijiet tax-xogħol u prova tal-ħlas tal-pagi jew kopji ta' dokumenti ekwivalenti
- ▶ obbligu li tiġi pprovduta traduzzjoni tad-dokumenti msemmija hawn fuq fil-lingwa uffiċjali tal-Istat Membru ospitanti, jew f'lingwa(i) oħra aċċettata(i) mill-Istat Membru ospitanti.

Fir-rigward tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali, ir-Regolamenti (KE) Nru 883/2004 u 987/2009 jipprovdu li, għal kull attività transkonfinali relatata max-xogħol (inklużi l-“vjaġġi għal finijiet ta' negozju”) l-impjegatur, jew kwalunkwe persuna kkonċernata li taħdem għal rasha, għandhom l-obbligu li jinnotifikaw lill-Istat Membru (ta' domicilju) kompetenti, kull meta jkun possibbli bil-quddiem, u jiksbu dokument portabbli A1 (PD A1). Ara wkoll il-punt 11 tal-Gwida Prattika dwar il-leġiżlazzjoni applikabbli fl-UE, fiż-ŻEE u fl-Iżvizzera.

3.4 L-ISPETTURI TAX-XOGHOL TAL-ISTATI MEMBRI OSPITANTI JIRRIFJUTAW LI JQISU L-ALLOWANCE TAL-ISTAZZJONAR BĦALA PARTI MIR-REMUNERAZZJONI. DAN HUWA KORRETT SKONT ID-DRITT TAL-UNJONI?

Skont id-Direttiva 2018/957/UE, l-impjegatur tal-ħaddiem stazzjonat għandu jiggarrantixxi li l-ammont li fil-fatt jitħallas lill-ħaddiem matul l-istazzjonar ikun mill-inqas ekwivalenti għar-"remunerazzjoni"¹⁶ meħtieġa skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti. Sabiex ikun mifhum liema ammont għandu jitħallas, jenħtieġ li jsir tqabbil bejn l-ammont li fil-fatt jitħallas lill-ħaddiem u l-ammont dovut skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti u jrid ikun ibbażat fuq ir-remunerazzjoni grossa (jigjifieri qabel il-kontribuzzjonijiet, it-tnaqqis jew it-taxxi), pjuttost milli fuq l-elementi kostitwenti individwali tar-remunerazzjoni.

Ir-remunerazzjoni tinkludi kwalunkwe allowance speċifika għall-istazzjonar sakemm ma titħallasx f'rimborz jew f'kumpens għall-infiq fuq l-ivvjagġar, l-ikel u l-alloġġ.

Ir-rimborz jew il-kumpens tal-infiq fuq l-ivvjagġar, l-ikel u l-alloġġ ma jitqisux bħala remunerazzjoni u għalhekk ma jitqisux għat-tqabbil. Jekk ma jkunx evidenti liema elementi tal-allowance tal-istazzjonar jitħallsu f'rimborz għall-infiq li fil-fatt ikun sar minħabba l-istazzjonar, imbagħad l-allowance sħiħa titqies bħala li għandha titħallas f'rimborz għall-infiq, u mhux bħala remunerazzjoni.

FIL-PRATTIKA

Sabiex jiġu applikati d-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema, jista' jkun hemm bżonn li jitqiesu żewġ settijiet ta' regoli:

1. ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti li jiddeterminaw ir-"remunerazzjoni" meħtieġa, inkluż, skont il-każ, ir-regoli stabbiliti fi ftehimiet kollettivi li jsiru applikabbli b'mod universali jew li japplikaw mod ieħor;
2. ir-regoli tal-Istat Membru ta' domicilju li jiddeterminaw ir-remunerazzjoni li titħallas lill-ħaddiem, inklużi l-ligi, kwalunkwe ftehim kollettiv applikabbli u l-kuntratt individwali ta' impjieg.

L-impjegatur għandu jiżgura li l-ammont li jitħallas lill-ħaddiem stazzjonat ikun mill-inqas ekwivalenti għar-remunerazzjoni meħtieġa skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti.

Għandu jsir tqabbil bejn l-ammonti grossi totali tar-remunerazzjoni, pjuttost milli kwalunkwe element kostitwenti individwali tar-remunerazzjoni.

Meta jsir dan it-tqabbil, ċerti elementi li jitħallsu lill-ħaddiem skont ir-regoli tal-Istat Membru ta' domicilju ma jistgħux jitqiesu fl-Istat Membru ospitanti bħala elementi tar-remunerazzjoni meħtieġa: dan huwa l-każ ta' ħlasijiet għas-sahra, ħlasijiet fir-rigward ta' spejjeż li fil-fatt ikunu saru minħabba l-istazzjonar u kwalunkwe ħlas li jikkumpensa lill-ħaddiem talli jkun wettaq xogħol jew xogħol addizzjonali f'kundizzjonijiet partikolari.

¹⁶ Mit-30 ta' Lulju 2020. Sa dik id-data, "rati minimi ta' ħlas".

Dawn li ġejjin huma xi eżempji ta' tali tqabbil.

Ammont gross li għandu jitħallas skont l-Artikolu 3(1) – Stat Membru ospitanti		Ammont gross attwalment imħallas	
Paga għall-kategorija	1550	Paga	500
		Allowance tal-istazzjonar	1100
		Kumpens għall-ikel u l-alloġġ	500
Total	1550		2100

F'dan l-eżempju, l-ammont imħallas jikkonforma mar-rekwiżit tal-Artikolu 3(1). Il-kumpens għall-kostijiet ma jitqiesx iżda l-paga u l-allowance tal-istazzjonar flimkien huma oġġla mill-ammont dovut skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti.

Ammont gross li għandu jitħallas skont l-Artikolu 3(1) – Stat Membru ospitanti		Ammont gross attwalment imħallas	
Paga għall-kategorija	1550	Paga	800
Allowance ta' kuljum	400	Allowance tal-istazzjonar	900
Kumpens għall-ħin tal-ivvjaġġar	150	Kumpens għall-kostijiet tal-alloġġ	400
Total	2100		2100

F'dan l-eżempju, l-ammont imħallas ma jikkonformax mar-rekwiżit tal-Artikolu 3(1) minħabba li l-kumpens għall-kostijiet tal-alloġġ ma jistax jitqies u l-ammont imħallas għalhekk huwa inqas għall-ammont dovut skont ir-regoli tal-Istat Membru ospitanti.

Ammont gross li għandu jitħallas skont l-Artikolu 3(1) - Stat Membru ospitanti		Ammont gross attwalment imħallas	
Paga għall-kategorija	1550	Paga	800
		Allowance tal-istazzjonar	600
		Flas għal xogħol ta' sahra u għal xogħol nhar ta' Hadd	400
Total	1550		1800

F'dan l-eżempju, l-ammont imħallas ma jikkonformax mar-rekwiżit tal-Artikolu 3(1): jekk impjegatur ikun jirrikjedi li ħaddiem iwettaq xogħol addizzjonali jew li jaħdem f'kundizzjonijiet partikolari, il-kumpens għal dak is-servizz addizzjonali ma jitqiesx għall-fini tal-kalkolu tar-remunerazzjoni.

3.5 L-IMPJEGATUR TIEGHI JISTA' JNAQQAS MIS-SALARJU TIEGHI L-KOSTIJET TAL-ALLOĠĠ U TAL-IKEL?

Le. Ir-rimborż jew il-kumpens tan-nefqa relatata mal-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ jiġi pprovdut flimkien mar-remunerazzjoni. Għalhekk ma jistax jitnaqqas mill-impjegatur mir-remunerazzjoni li titħallas lill-ħaddiem.

3.6 L-ISTAT MEMBRU OSPITANTI JISTA' JITLOBNI NIKKONFORMA MAD-DISPOŻIZZJONIJIET TA' DAK L-ISTAT MEMBRU DWAR IR-RIMBORŻ TAN-NEFQA FUQ L-IVVJAĠĠAR, L-IKEL U L-ALLOĠĠ?

Id-Direttiva 2018/957/UE tiddikjara li l-impjegaturi għandhom jirrimborżaw lill-ħaddiem stazzjonat għall-infiq fuq l-ivvjaġġar, l-ikel u l-alloġġ skont il-liġi u/jew il-prattika nazzjonali applikabbli għar-relazzjoni ta' impjieg, li b'mod ġenerali hija l-liġi u/jew il-prattika tal-Istat Membru ta' domicilju. Filwaqt li tesprimi l-principju li skontu tali spejjeż għandhom jiġu appoġġjati mill-impjegatur, id-Direttiva għalhekk tħalli f'idejn il-liġi u jew il-prattika nazzjonali (inklużi l-ftehimiet kollettivi f'kull livell) tal-Istat Membru ta' domicilju biex jirregolaw il-kwistjoni.

Madankollu, ħaddiem stazzjonat li, **matul l-istazzjonar**, ikun meħtieġ jivvjaġġa lejn u mill-post tax-xogħol regolari fl-Istat Membru ospitanti, jew li jintbagħat temporanjament mill-impjegatur minn dak il-post tax-xogħol regolari f'post ta' xogħol ieħor huwa intitolat għal kwalunkwe allowance jew rimborż tal-ispejjeż meħtieġa, fl-Istat Membru ospitanti, bil-liġi jew minn kwalunkwe ftehim kollettiv li jsir applikabbli b'mod universali jew li inkella japplika skont l-Artikolu 3(8) tad-Direttiva 96/71/KE kif emendata.

FIL-PRATTIKA

ħaddiem Portugiż jiġi stazzjonat Ostende (il-Belġju) għal sitt xhur f'post ta' kostruzzjoni.

Matul l-istazzjonar, il-ħaddiem jintbagħat għal ġimgħa Liège (il-Belġju) biex jattendi sessjoni ta' taħriġ vokazzjonali.

L-allowances tal-ikel u l-alloġġ ipprovduti mill-ftehim kollettiv ġeneralment vinkolanti fil-Belġju għas-settur tal-kostruzzjoni għandhom jitħallsu lill-ħaddiem stazzjonat għall-ħin tax-xogħol barra mill-post tax-xogħol regolari (f'dan l-eżempju, Ostende) fl-Istat Membru ospitanti.

3.7 FIL-KAŻ TA' KATINA TA' SUBKUNTRATTAR, MIN GĦANDU JINŻAMM RESPONSABBLI GĦALL-KONFORMITÀ MAR-REKWIZITI?

Ir-regoli dwar ir-responsabbiltà tas-subkuntrattar huma stabbiliti fl-Artikolu 12 tad-Direttiva 2014/67/UE u jistgħu jingabru fil-qosor kif ġej:

- ▶ L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu, fuq bażi mhux diskriminatorja u proporzjonata, responsabbiltà ta' subkuntrattar, sabiex jiġi żgurat li, fil-ktajjen tas-subkuntrattar, il-kuntrattur li l-impjegatur tiegħu jkun subkuntrattur dirett jista' jinżamm responsabbli mill-ħaddiem stazzjonat fir-rigward ta' kwalunkwe remunerazzjoni netta pendenti, flimkien mal-impjegatur jew minflok;
- ▶ fir-rigward tas-settur tal-kostruzzjoni, l-Istati Membri jridu jipprevedu tali responsabbiltà ta' subkuntrattar;
- ▶ L-Istati Membri jistgħu jipprevedu regoli ta' responsabbiltà aktar stretti fuq bażi mhux diskriminatorja u proporzjonata fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u l-firxa tar-responsabbiltà tas-subkuntrattar;
- ▶ minflok ir-regoli dwar ir-responsabbiltà msemmija hawn fuq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu miżuri oħra xierqa ta' infurzar, li jippermettu sanzjonijiet effettivi u proporzjonati kontra l-kuntrattur.

Fil-qosor, għandha tiġi stabbilita sistema ta' responsabbiltà ta' subkuntrattar għas-settur tal-kostruzzjoni li jagħmel lill-kuntrattur responsabbli f'relazzjoni diretta ta' subkuntrattar. F'setturi ekonomiċi oħra, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu sistema ta' responsabbiltà ta' subkuntrattar, anke b'firxa jew kamp ta' applikazzjoni estenzi, dment li ma tkunx diskriminatorja u tkun proporzjonata.

Għandu jiġi nnotat li d-Direttiva tippermetti lill-Istati Membri jeżentaw mir-responsabbiltà kongjunta kuntrattur li jkun wettaq "obbligi ta' diligenza dovuta", skont il-liġi nazzjonali.

3.8 HUWA POSSIBBLI LI TIĠI STABBILITA SISTEMA TA' RESPONSABILITÀ TA' SUBKUNTRATTAR GĦAL SITWAZZJONIJIET TRANSKONFINALI BISS?

Kif imsemmi fil-mistoqsija 3.7, kwalunkwe sistema ta' responsabbiltà ta' subkuntrattar stabbilita skont id-Direttiva 2014/67/UE m'għandhiex tkun diskriminatorja u għandha tkun proporzjonata. Għaldaqstant, l-Istati Membri jistgħu ma jistabbilixxux sistema ta' responsabbiltà ta' subkuntrattar li tapplika għall-fornituri tas-servizzi transkonfinali biss, minħabba li dan jiddiskrimina direttament kontra dawk il-fornituri tas-servizzi. Tali sistema tista' tiskoraġġixxi lill-klijenti u lill-kuntratturi li jikkuntrattaw jew li jissottokuntrattaw ma' impriži stabbiliti fi Stati Membri oħra.

3.9 L-IMPJEGATUR TIEGHI MHUWIEX QED IĦALLASNI KIF SUPPOST. NISTA' NRESSAQ ILMENT JEW NIBDA PROĊEDIMENTI ĠUDIZZJARJI FL-ISTAT MEMBRU OSPITANTI?

Iva. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun hemm mekkaniżmi effettivi għall-ħaddiema stazzjonati biex iressqu l-ilmenti kontra l-impjegaturi tagħhom direttament, kif ukoll id-dritt li jibdew proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi, anke fl-Istat Membru ospitanti.

L-Istati Membri għandhom jippermettu lit-trade unions u lil partijiet terzi oħra biex jinvolvu ruħhom, f'isem jew b'appoġġ għall-ħaddiema stazzjonati jew l-impjegatur tagħhom, u bl-approvazzjoni tagħhom, fi kwalunkwe proċediment ġudizzjarju jew amministrattiv bil-għan li jiġu infurzati d-drittijiet jew l-obbligi li jirriżultaw mid-Direttivi dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema.

3.10 WARA SPEZZJONI, ĠIET IMPOSTA SANZJONI GĦOLJA. DAN HUWA KONFORMI MAD-DRITT TAL-UNJONI?

Id-Direttiva 2014/67/UE timponi fuq l-Istati Membri li jistabbilixxu kontrolli u mekkanizmi ta' monitoraġġ xierqa u effettivi, fuq bażi mhux diskriminatorja u proporzjonata.

Din tipprovdi wkoll li l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu penali applikabbli fil-każ ta' ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li jiġu implimentati u li jiġu rrispettati.

Il-penali previsti għandhom ikunu **effettivi, proporzjonati** u **dissważivi**.

4 WARA L-ISTAZZJONAR

4.1 NISTA' NRESSAQ ILMENT JEW NIBDA PROĊEDIMENTI ĠUDIZZJARJI KONTRA L-IMPJEGATUR TIEGHI WARA T-TMIEM TAL-ISTAZZJONAR? GĦANDI NAGĦMEL DAN FL-ISTAT MEMBRU OSPITANTI JEW FL-ISTAT MEMBRU TA' DOMIĊILJU?

Iva, id-Direttiva 2014/67/UE tistipula b'mod esplicitu li l-Istati Membri għandu jkollhom fis-seħh il-mekkaniżmi biex jitressqu l-ilmenti jew jinbdew proċedimenti ġudizzjarji anke wara li r-relazzjoni tal-impjieg tkun intemmet, rigward kwalunkwe intitolament dovut li jirriżulta mir-relazzjoni kuntrattwali bejn l-impjegatur u dak il-ħaddiem stazzjonat u kwalunkwe telf jew ħsara li jirriżultaw minn kwalunkwe nuqqas fl-applikazzjoni tar-regoli dwar l-istazzjonar. Tali mekkaniżmi għandhom ikunu disponibbli wara li l-ħaddiema stazzjonati jkunu rritornaw mill-Istat Membru li fih ikun sar l-istazzjonar.

4.2 L-ISTAT MEMBRU OSPITANTI JISTA' JITLOB DOKUMENTI LI GĦANDHOM X'JAQSMU MAL-ISTAZZJONAR WARA T-TMIEM TAL-ISTAZZJONAR?

Fil-fatt, id-Direttiva 2014/67/UE tippermetti lill-Istati Membri jirrikjedu li l-fornituri tas-servizzi jipprovdu ċerti dokumenti (il-kuntratt tal-impjieg, l-irċevuti tal-paga, l-iskedi bil-ħinijiet tax-xogħol li jindikaw il-bidu, it-tmiem u t-tul tal-ħin tax-xogħol ta' kuljum u l-prova tal-ħlas tal-pagi) f'perjodu raġonevoli ta' żmien **wara t-tmiem tal-istazzjonar**.

Fid-Direttiva dwar l-Istazzjonar tal-Ħaddiema, l-UE tistabilixxi għadd ta' regoli dwar l-istazzjonar, li jirreferu għall-proċess li fih l-impjegaturi jibagħtu lill-impjegati tagħhom biex iwettqu servizzi f'pajjiż ieħor tal-UE fuq bażi temporanja. Dan il-fuljett jipprovdi informazzjoni dettaljata dwar ir-regoli applikabbli qabel, matul u wara l-istazzjonar. Dan il-fehim huwa essenzjali sabiex jiġi żgurat li l-ħaddiema jkunu konxji tad-drittijiet tagħhom u li r-regoli jiġu applikati b'mod korrett u konsistenti mal-UE kollha mill-awtoritajiet nazzjonali u mill-impjegaturi.

Tista' tnizzel il-pubblikazzjonijiet tagħna jew tabbona bla ħlas minn

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Jekk tixtieq tircievi aġġornamenti regolari dwar id-Direttorat Ġenerali għall-Impjieg, Affarijiet Soċjali u Inkluzjoni, irregistra sabiex tircievi n-newsletter elettronika ta' Social Europe bla ħlas minn

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

Social Europe

EU_Social

